

Jan Willem Roosenbrand

Liedb 293

Gebed

Lezing Ps 145

Ps 146: 1 3 8

Preek zondag 52

“Zingen in de kerk” (wijs: Psalm 116: 6 coupletten)

Gebed

Collecte

Ps 150

Dia 1

Amen. Aan het eind van je gebed.

Amen aan het eind van 2011.

“Het is waar en zeker. God heeft mijn gebed en al mijn gebeden van 2011 veel stilliger verhoord dan ik in mijn hart voel dat ik dit van hem begeer.”

Dia 2

Kun je zo 2011 afsluiten?

Kun je amen zeggen, en het allemaal in handen van God leggen met vertrouwen dat hij er iets goeds van zal maken?

Ik weet niet of je dat kunt. Dat hangt ook van je stemming af, dat hangt af van wat 2011 je gebracht heeft.

Dat is voor iedereen weer verschillend.

Misschien is het goed om daar eens even de koppen over bij elkaar te steken, en –als je dat wilt, anders overdenk je het voor jezelf- om eens te overleggen: wat heeft 2011 je gebracht en kun het jaar 2011 met alles wat er gebeurd is in Gods handen leggen en zo loslaten?

Of je er nu voor in de stemming bent of niet, we zijn bij elkaar gekomen om het te doen, om het te proberen, 2011 los te laten en in Gods handen te leggen.

En om in de stemming te komen, heb ik voor deze dienst een aantal lofliederen uitgekozen, waarin we zingen hoe groot God is, waarin we tot uitdrukking brengen:

Wat we zeggen als we het Onze Vader afsluiten: Want aan U behoort het koningschap, de macht en de majesteit tot in eeuwigheid. En de catechismus legt dat zo uit:

Dia 3

“We leggen 2011 in uw handen omdat U ons al het goede wilt en kunt geven, want U bent onze koning en hebt alle dingen en alle dagen in uw macht; en we leggen ook dit jaar in uw hand opdat daardoor niet aan ons maar aan uw heilige naam eeuwig lof wordt toegebracht”.

Weet je, God loven en voor God zingen, moet je niet alleen doen als je daarvoor in de stemming bent. Misschien moet je het nog wel veel meer doen als je helemaal niet in de stemming bent en als je in de stemming wilt komen.

Ik kwam pas een mooie regel tegen in een gedicht van Willem Barnard,
Zingen, dat doe je niet uit volle borst, –
je zingt inademend, omdat je leeg bent,
tegen de eenzaamheid in zing je, tegen
het 'nee', je zingt zoals je drinkt: van dorst.

Dia 4

Je zingt zoals je drinkt, van dorst.

Ik wil graag dat hele gedicht eens voordragen, we gaan het straks ook zingen, want je kunt het zingen op de wijs van Psalm 116.

Het gedicht heet Zingen in de kerk.

Het is gedicht naar aanleiding van het verhaal van Jacob die op de vlucht is voor Ezau en dan in een droom een ladder opgericht ziet, waarop engelen op en af dalen, die hem verbindt met de hemel, en bij hem staat de Heer zelf. Het Latijnse woord voor ladder is scala. Dat woord

kennen we natuurlijk ook in andere betekenissen. Het heeft een scala van betekenissen. En het woord ladder, kennen we ook uit het woord toonladder.

Dia 5

Het gedicht eindigt met de regel die niet gezongen kan worden, omdat hij buiten de coupletten valt, een eenzame regel, waarin alles wordt samengevat: De lofzang is een scala van de vrede.

Luister.

Zingen in de kerk.

Dia 6

Wanneer ik zing met allen om mij heen,
dan wordt mijn adem van mij afgenomen.
Alleen zó kan ik weer op adem komen,
niet meer van mij alleen, maar al-gemeen.

Dia 7

Zingen, dat doe je niet uit volle borst, –
je zingt inademend, omdat je leeg bent,
tegen de eenzaamheid in zing je, tegen
het 'nee', je zingt zoals je drinkt: van dorst.

Dia 8

Het lied is daar wanneer ik nergens ben,
komt naar mij toe als een gezant van verre,
het neemt me op in het gezang der sterren,
het spreekt een taal die ik van-zelf niet ken.

Dia 9

Het telt niet mee, het geldt als nutteloos,
zijn waarde past niet in de aard der dingen, –

maar het wordt nieuw van gloed als wij het zingen,
al kwam het ook uit de oeroude doos.

Dia 10

Het geeft bevrijding uit mijn smalle ik.
Uit een cocon ontpopt, opnieuw geboren,
zal ik tot de gevleugelden behoren,
er groeit een hallelujah uit een snik.

Dia 11

De toonladder van Jakob daalde neer
waar ik verdwaalde. Hoor, sublieme schreden
gaan op en af en waar ik lig beneden
staat, mij vertroostende, naast mij de Heer.

Dia 12

De lofzang is een scala van de vrede.

Dit hele gedicht gaat over zingen als een vorm van het inzingen van geloof.
We kennen allemaal wel zingen als uiting van je geloof.
Je hebt een fantastisch jaar gehad, en je zingt uit volle borst over je dankbaarheid.

Dia 13

Maar net zoals je geld eerst moet innen voor je het uit kunt geven, zo moet je je geloof eerst innen voor je het kunt uiten.

Je zingt en je bidt: want aan u behoort het koningschap, de macht en de majesteit tot in eeuwigheid, amen. Maar wees eerlijk: je kunt er amper amen op zeggen, omdat je het helemaal niet zo voelt. Je merkt er zo weinig van.

Het ging allemaal zijn gangetje in 2011.

Het viel zwaar tegen.

Het is je weer niet gelukt.

Zo positief ziet de wereld er niet uit bij deze jaarwisseling.

Laat dat loflied maar aan jou voorbij gaan.

Maar wacht even:

Het lied is daar wanneer ik nergens ben,
komt naar mij toe als een gezant van verre,
het neemt me op in het gezang der sterren,
het spreekt een taal die ik van-zelf niet ken.

Als ik bid en zing: dan kan ik geloof innen, inademen, het helpt me als ik het weer op de lippen neem en het ga zingen samen de anderen in de kerk: ja, God heeft alle macht, zo is het. Ik ben bij hem aan het goede adres. Zijn koninkrijk komt, dat heeft hij beloofd en dat zie ik bij de opstanding van Christus beginnen.

Ja, ik voel me beroerd, ik ben ziek, mijn goede vriend is erg ziek – maar aan God behoort het koningschap, de macht en de majesteit, amen.

Zo is het, zo zal het zijn.

Zingen en God prijzen is niet allereerst een kwestie van: o wat ben ik blij, maar het is dat ik mijn aandacht door Christus weer op God laat richten. Hij is er. Gelukkig.

Zo gaat het in Psalm 145.

Dia 14

U, mijn God en koning, wil ik roemen,
uw naam prijzen tot in eeuwigheid.

Elke dag opnieuw wil ik u prijzen,
uw naam loven tot in eeuwigheid:

‘Groot is de HEER, hem komt alle lof toe,
zijn grootheid is niet te doorgronden.’

Dat neem ik me voor om het elke dag opnieuw te doen. Ook volgend jaar.

Dia 15

En ik zing verder:

Laat geslacht na geslacht van uw schepping verhalen,
uw machtige daden verkondigen.

Geslacht na geslacht, jaar na jaar.

Nee, ik weet niet of alle kinderen die dit jaar gedoopt zijn hier in de Oosterkerk zelf ook als ze opgroeien ook mee zullen gaan in die lof op hem.

Eerlijk gezegd ben ik daar behoorlijk pessimistisch over als ik zie hoeveel onttrekkingen er ook dit jaar weer waren van jong volwassenen die God links lieten liggen.

Maar ik blijf het zingen en als ik naar God kijk, dan weet ik weer: generatie na generatie zal zijn scheppingswerk bezingen, de naam van God zal ook morgen een nieuwe generatie vinden die hem op de lippen zal nemen. Want aan hem behoort het koningschap, de macht en de majesteit tot in eeuwigheid. En als onze kinderen er niet meer in mee doen, dan zal God wel kinderen verwekken uit de stenen op straat (Matteüs 3:9 en Lucas 19:40) en als wij of onze kinderen Christus geen lof toezwaaien, dan zouden de stenen het wel uitschreeuwen, zie Christus. Want aan hem behoort nou eenmaal het koningschap, de macht en de majesteit tot in eeuwigheid. Amen.

Laten we daarom met een lofzang dit jaar afsluiten.

Want niet alleen het gebed van Jezus, het Onze vader, sluit met een lofzegging af, ook onze geschiedenis loopt uit op de lof op God.

Dia 16

Dat zie je ook mooi in de structuur terug van het boek van de psalmen.

Vanouds is het psalmboek onderverdeeld in vijf verschillende bundels.

1-41

42-72

73-89

89-106

En tenslotte 106-150.

Waar kun je die indeling aan aflezen?

Aan de ingelaste lofzeggingen die elke bundel afsluiten.

Dia 17

Kijk maar in Psalm 41:14

Geprezen zij de HEER, de God van Israël,
van eeuwigheid tot eeuwigheid.
Amen, amen.

Dat hoort eigenlijk niet bij deze ene psalm maar bij een heel bundeltje.

Dia 18

Dat kun je goed zien bij de afsluiting van de volgende bundel: psalm 72: 19
Psalm 72 is een psalm van Salomo.

Geprezen zij zijn luisterrijke naam, voor eeuwig.
Moge zijn luister heel de aarde vervullen.
Amen, amen!

En dan komt er nog achteraan:

20 Hier eindigen de gebeden van David, de zoon van Isai.
(Psalm 72 is een Psalm van Salomo!)

Dia 19

En dan nog Psalm 106:
48 Geprezen zij de HEER, de God van Israël,
van eeuwigheid tot eeuwigheid.
Laat het hele volk antwoorden: 'Amen!'

Halleluja!

Dia 20

En dan de vijfde en laatste bundel:
Die eindigt met Psalm 150:9

6 Alles wat adem heeft, loof de HEER.

Halleluja!

Of je zou misschien nog beter kunnen zeggen: dat heel psalm 150 een lof en amen is op de voorgaande bundel.

Dia 21

Nee, het is nog mooier: Ik denk dat Psalm 145 al de afsluiting is van de laatste bundel. Het is een abc psalm, waarin allerlei citaten te vinden zijn uit het voorgaande psalmboek, bij elkaar geraapt, een bloemlezing, aaneengeregen, om er een lofzang van te maken,

het lied wordt nieuw van gloed als wij het zingen,
al kwam het ook uit de oeroude doos.

Dia 22

En na dit amen van Psalm 145 volgen dan nog eens 5 lofpsalmen die allemaal beginnen en eindigen met Halleluja!
Als een geweldig slotakkoord.

De liedbundel van Gods kerk loopt uit op de lof van God.
Het kan niet anders met zo'n God.

Dia 23

Nee, niet omdat het leen een groot feest is.
Lees en zing daarvoor die andere psalmen ook maar, een psalmboek vol
aanvechting, boosheid, schuld, angst, eenzaamheid, verdriet,

Ja, dat geldt ook van 2011. we hebben gesmeekt, we hebben schuld gemaakt en schuld moeten belijden. We hebben mensen begraven, we hebben gehuild.

En als je die stemming in je persoonlijke leven niet gekend hebt, omdat jouw leven in 2011 wel één grote opgaande lijn was, als jij direct begint met de lofpsalmen en vindt dat anderen

niet zo moeilijk moeten doen, en altijd blij moeten zijn, dan lees ik voor jou nog eens deze dichtregel:

Wanneer ik zing met allen om mij heen,
dan wordt mijn adem van mij afgenomen.
Alleen zó kan ik weer op adem komen,
niet meer van mij alleen, maar al-gemeen.

Het geeft bevrijding uit mijn smalle ik.
er groeit een halleluja uit een snik.

Ja, want hoe diep je ook zit, je mag het uiten, en zo mag je de lof innen,
Je mag je onzekerheid uiten, je angst.
En zo mag je je zekerheid innen, je vrede.

Dia 24

Ja we bidden aan het eind van het Onze Vader:
En breng ons niet in beproeving,
maar red ons uit de greep van het kwaad.

Zo loopt een jaar vol
aanvechting, boosheid, schuld, angst, eenzaamheid, verdriet,
uit op de lof van God.

want aan hem behoort het koningschap, de macht en de majesteit tot in eeuwigheid, amen.

Voorbede

Janneke Uppenkamp

HEER, blijf bij ons, want het is avond en de nacht zal komen.
Blijf bij ons en bij Uw ganse kerk
aan de avond van de dag
aan de avond van het leven

aan de avond van de wereld.

Blijf bij ons

met Uw genade en goedheid

met Uw troost en zegen

met Uw Woord en Sacrament.

Blijf bij ons

wanneer over ons komt

de nacht van beproeving en van angst

de nacht van twijfel en aanvechting

de nacht van de strenge, bittere dood.

Blijf bij ons

in leven en in sterven

in tijd en eeuwigheid. Amen.